

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3141/2020
09.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Стефановић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Здравковић, адвокат из ..., ради развода брака и вршења родитељског права и по противтужби тужене-противтужиље ББ против тужиоца-противтуженог АА и тужене ВВ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Предраг Стефановић, адвокат из ..., ради утврђења права становања, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 498/2019 од 12.12.2019. године, у седници одржаној дана 09.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца-противтуженог АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 498/2019 од 12.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 411/18 од 05.08.2019. године, ставом првим изреке, одлучено је да се разводи брак закључен дана 26.11.2000. године у ..., заведен у матичну књигу венчаних за матично подручје ..., под текућим бројем ... за годину 2000., између тужиоца-противтуженог АА из ..., рођеног ... године у ..., од оца ГГ и мајке ДД и тужене-противтужиље ББ из ..., рођене ... године у ..., од оца ЂЂ и мајке ЕЕ. Ставом другим изреке, мал.деца странака, кћерка ЖЖ, рођена ... године и син ЗЗ, рођен ... године, поверени су туженој-противтужиљи ББ, као мајци, на самостално вршење родитељског права. Ставом трећим изреке, уређено је одржавање личних односа између мал.детета ЗЗ и тужиоца-противтуженог АА, као оца и то на тај начин што ће тужилац-противтужени са мал.дететом да се виђа сваког другог викенда, од петка после наставе до недеље у 19,00 часова, затим сваког уторка и четвртка у периоду од по два сата, након окончања наставе оне недеље када се виђење не одвија викендом, односно сваке среде у периоду од по два сата након окончања наставе оне недеље када се виђање одвија и викендом, наизменично за државне и верске празнике који се прослављају у Републици Србији, за други дан дечијег рођендана и на дан рођендана родитеља и крсне славе, половину зимског распуста, по 15 дана током јула и августа месеца, све са преузимањем и враћањем испред куће у којој мал.дете живи са мајком, овде туженом-противтужиљом. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован

тужбени захтев тужиоца-противтуженог у делу којим је исти тражио да се уреди одржавање личних односа између мал.детета, ЖЖ и тужиоца-противтуженог као оца и то на тај начин што ће се тужилац-противтужени са мал. ЖЖ виђати сваког другог викенда, од петка после наставе до недеље у 19,00 часова, затим сваког уторка и четвртка у периоду од по два сата након окончања наставе оне недеље када се виђање не одвија викендом, односно сваке среде у периоду од по два сата након окончања наставе оне недеље када се виђање одвија и викендом, наизменично за државне и верске празнике који се прослављају у Републици Србији, за други дан дечијег рођендана и на дан рођендана родитеља и крсне славе, половину зимског распуста, по 15 дана током јула и августа месеца, све са преузимањем и враћањем испред куће у којој мал.дете живи са мајком, овде туженом-противтужиљом. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац-противтужени да на име свог дела доприноса за издржавање мал.деце, ЖЖ и ЗЗ, плаћа износ од 12.000,00 динара месечно за мал. ЖЖ и износ од 8.000,00 динара месечно за мал. ЗЗ, почев од 01.08.2018. године, као дана подношења противтужбе, па док за то постоје законски разлози до 05.-ог у месецу за претходни месец, а на руке законској заступници, овде туженој-противтужиљи ББ, преко поштанске упутнице, док се за већи износ од досуђеног а до траженог износа на име издржавања мал. ЖЖ до износа од 14.000,00 динара месечно и мал. ЗЗ до износа од 10.000,00 динара месечно, противтужбени захтев одбија као неоснован. Ставом шестим изреке, усвојен је противтужбени захтев тужене-противтужиље, те се у корист ње и мал.деце ЖЖ и ЗЗ конституише право становања (хабитација) на кући у ..., насеље ..., Ул. ... бр. ... и то на првом спрату куће, на сувласничком уделу тужиоца-противтуженог од 1/2, а најдуже до пунолетства мал. ЗЗ, што су тужилац –противтужени АА и тужена ВВ дужни да трпе и дозволе да се ово право упише у катастар непокретности. Ставом седмим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 498/2019 од 12.12.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца-противтуженог АА из ... и тужене ВВ из ... и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П2 411/18 од 05.08.2019. године, у ставу петом изреке, у односу на почетак давања издржавања и у ставу шестом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац-противтужени АА је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), па је нашао да ревизија тужиоца-противтуженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреда из става 1.тог члана пред другостепеним судом, која би могла утицати на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА и тужена ББ су у браку били почев од 26.11.2000. године и имају двоје мал.деце, кћерку ЖЖ, рођену ... године и сина ЗЗ, рођеног ... године. Кућа у којој станују је у сувласништву тужиоца и његове сестре, ВВ, са сувласничким уделима од по 1/2. Састоји се од приземља и спрата који

имају заједнички улаз. Парничне странке, са децом, живе у стану на спрату, док у стану у приземљу живе мајка и сестра тужиоца. Тужена ББ је запослена и остварује месечну зараду у износу од око 33.000,00 динара, а нема право својине на усељивом стану или кући.

Код овако утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови правилно применили материјално право, обавезивањем тужиоца-противтуженог да доприноси издржавању мал.деце, почев од дана подношења противтужбе па док за то постоје законски разлози и конституисањем права становања на кући у сувласништву тужиоца у корист мал.деце и њихове мајке, тужене-противтужиље ББ, најдуже до пунолетства мал. 33.

Одредбом члана 194. Породичног закона, прописано је право становања (хабитација) тако што у смислу става 1. те одредбе Закона, дете и родитељ који врши родитељско право имају право становања на стану чији је власник други родитељ детета, ако дете и родитељ који врши родитељско право немају право својине на усељивом стану. У смислу става 2. те одредбе Закона, право становања траје до пунолетства детета.

Издржавање мал. детета прописано је у одредби члана 154. став 1. Породичног закона, тако што мал. дете има право на издржавање од родитеља. Издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, сходно одредби члана 160. став 1. истог закона.

У конкретном случају, деца парничних странака и тужена-противтужиља ББ, њихова мајка и родитељ који врши родитељско право, немају право својине на усељивом стану, што значи да сходно цитираној одредби Закона, имају право становања на стану који је у сувласништву другог родитеља мал. деце, тужиоца-противтуженог АА, а до пунолетства млађег детета, мал. 33. Поверилац издржавања право на издржавање има почев од дана подношења тужбе, у смислу цитираних одредби Закона.

Наводима ревизије ревидента о томе да је он испуњавао своју родитељску обавезу издржавања према повериоцима издржавања (мал.деце) до тренутка доношења првостепене судске одлуке, не доводи се у сумњу правилност нижестепених одлука у односу на доспеће обавезе издржавања мал. деце, пошто то може да буде од значаја за случај евентуалног принудног извршења судске одлуке али није од утицаја на доспелост права повериоца издржавања.

Неосновани су наводи ревизије ревидента да је првостепени суд прекорачио постављени противтужбени захтев, пошто је тужена-противтужиља утврђење права становања тражила само у корист мал. деце, чији је она законски заступник. Супротно тим наводима ревизије, из садржаја противтужбе од 01.08.2018. године, види се да је право становања тужена-противтужиља ББ тражила у корист мал. деце и родитеља који врши родитељско право, а на начин прописан одредбом члана 194. став 1. Породичног закона.

Неосновани су наводи ревизије да судови нису на правилан и потпун начин утврдили да ли је конституисање права становања у најбољем интересу заједничке деце странака, а у контексту постојећих породичних односа. У овом случају, ради се о високо конфликтном разводу, јер су односи парничних странака, као супружника изузетно поремећени, због честих свађа и провокација. Надлежни орган старатељства се изјаснио да, што се тиче права хабитације у корист мал. деце на породичној стамбеној згради тужиоца-противтуженог, деца су изразила став да не желе ту да живе, јер их односи у породици, чијим су негативним утицајима изложени у дужем временском периоду, узнемиравају у свакодневном функционисању. Суд је мишљење деце имао у виду, али је нашао да оно не одговара њиховом најбољем интересу, јер је деци неопходно обезбедити адекватан стамбени простор за становање, нормално функционисање и стабилан и миран живот, тако да могу да задовоље своје васпитне, образовне, едукативне, здравствене, социјалне, културне и друге потребе. Мајка, којој су деца поверена на самостално вршење родитељског права, нема право својине на усељивом стану или кући, а непокретност на којој је конституисано право становања за децу представља дом, ту су рођени и нигде друго нису живели. Право детета да слободно изрази своје мишљење у свим поступцима који га се тичу, не значи и да ће мишљење детета бити одлучујуће приликом доношења одлуке. Суд је дужан да, сходно одредби члана 65. Породичног закона, има у виду изражену жељу детета које је способно да формира своје мишљење, међутим, такође је дужан да, када се ради о поступку поводом остваривања или заштите права детета, се руководи најбољим интересом детета, у смислу одредбе члана 266. став 1. истог Закона. Обавеза суда да узме у обзир изражено мишљење детета, које је способно да га формира, не обавезује суд да такво мишљење и прихвати, већ га мора ценити у склопу свих осталих околности, руководећи се најбољим интересом детета, при чему се најбољи интерес детета не мора увек да поклапа са његовом израженом жељом и мишљењем, што је овде случај.

Неосновани су и наводи ревизије да прихватање захтева за право становања деце и родитеља који врши родитељско право, представља очигледу неправду за тужиоца-противтуженог као другог родитеља, јер он није у могућности да изнајми неки други животни простор за себе и за своје друге укућане. Супротно тим наводима ревизије, на основу утврђеног чињеничног стања следи да тужилац-противтужени има могућност да користи стамбени простор у приземљу породичне куће, у ком и сада углавном борави, па му тако егзистенција није угрожена.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци ове пресуде донео у смислу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић